

HAYAT AĞACI DERGİSİ SAYI:10 YIL: 2008

BİR SÖZLÜ KÜLTÜR ÂBİDESİ:

ÖMER LÜTFİ HOCAOĞLU

Ömer Lütfi Hocaoğlu: İmranlı eşrafından Hacı İbrahim Efendi ile Kamer Hatun'un ikinci oğludur ve 1914 yılında Zara'da doğmuştur. Sıbyan Mektebinden sonra altı sınıflı Numune Mektebine devam etmiştir. O tarihlerde ileri ve çok yönlü bir tahsil imkânı bulunmadığı için, Zara'da, sırayla müftülük yapan dayıları Hafız Mahmut ve Abdul Gaffur Efendilerden medrese eğitimi almıştır.

Bu arada, devlet memurluğuna geçebilmek için Zara PTT Müdürlüğünde “şakirt” yani ücretsiz stajyer olarak çalışmış, memur olabilecek yaşa geldiğinde de Sivas PTT Müdürlüğünün açtığı sınavı kazanıp 7.5.1933 tarihinde “telgraf memur vekili” unvanıyla Sivas PTT Merkezine atanmıştır. Asil memurun askerden gelmesiyle bu görevi sona ermiştir. Şubat 1934 tarihinde başka bir memur askere alınınca, bu defa onun yerine tekrar “vekil

memur” olarak göreve başlamış, ancak üç buçuk yıl sonra bu asil memur da askerden dönünce yeniden açıkta kalmıştır. Ağustos 1938 tarihinde Ankara PTT'sinde göreve başlar ve yine aynı akıbetle karşılaşmaktan kurtulamaz. Nihayet kısa bir süre sonra Ağrı PTT memurluğuna “asaleten” atanır. İki buçuk yıl sonra askere gider. Terhisini müteakip Zile/Tokat PTT'sinde sekiz ay görev yapar ve oradan üç yıl çalışacağı Zara PTT'sine nakledilir. Zara'daki görevinden sonra 12 yıl müdürlüğünü deruhte edeceği Gemerek PTT'sine atanır. Bu sık tayinlerin verdiği yorgunluktan sonra biraz da çocuklarının eğitiminin aksamaması için nihayet Sivas PTT vezne müdürlüğüne tayin edilir. Tam 23 yıl burada görev yaptıktan sonra toplam olarak 47 yıl 9 ay süren memuriyet hizmetini tamamlayarak 65 yaş haddinden emekliye ayrılır.

Daima memleket hizmetini kendisine düstur edinen ve bunun aşk ve şevkiyle dolu olan Ömer Lütfi Hocaoğlu, emekli olduktan sonra da boş durmaz. PTT Emeklileri Derneği başkanlığı, Diyanet Vakfı üyeliği, valilik bünyesinde kurulu Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Mütevelli Heyet üyeliği, Cumhuriyet Üniversitesi Koruma Vakfı üyeliği, cuma günleri muhtelif camilerde vaizlik gibi gönüllü hizmetlerde bulunur.

Yaşamı boyunca tüm dikkatini, İslam dininin ilmini kazanabilmek için evine davet ettiği yetişmiş din adamlarından Arapça, kelim, fıkıh ve hadis derslerini öğrenmeye vermiş çok da yol almıştır. Müderris dedesinin okuyup şerh ettiği kitaplarını gece yarısına kadar büyük bir şevkle okuyup öğrenme hırsını tatmin etmiştir. Elinde tuttuğu hamuru en iyi biçimde yoğuran usta bir aşçı gibi, okuduklarını bir daha silinmemek üzere hafızasına

kaydetmiştir. Evinde yapılan toplantılarda; genellikle ibret alınması gereken olaylar, geçmişte yaşanmış elem dolu seneler, devlet adamlarının milletlerin hayatını alt üst eden ve milyonlarca kişinin yaşamına mal olmuş yanlış ve olumsuz kararları, Divan ve Tanzimat edebiyatı, şairleri, şiirleri ve edebiyat akımları, peygamberlerin örnek alınacak üstün ahlaklarından bahis açılmış, fikir teatisinde bulunulmuştur.

Bu günlerin en yakın tanıdığı olan oğlu Sacit Hocaoğlu diyor ki, “Evimizdeki bu toplantılarda, küçük yaşımdan itibaren misafirlere çay, kahve zaman zaman da yemek servislerini falso vermeden yerine getirirken, her biri bir kültür abidesi olan bu kişilerden edebiyata, şiire, tarihe ve dine dair çok şey dinledim, değerli bilgiler edindim. Babamın, Sivas'taki camilerde irat ettiği ileri görüşlü vaazlarını hatırladığımda, özel sohbetlerinde kaydettiğim ses bantlarını dinlediğim günlerde kaybolan çok değerli eski bir eseri, adeta antik bir yapıtı mucizevi biçimde bulmuş gibi büyük bir coşku ve anlatılmaz bir zevkle seyreder, o sesleri ruhumun derinliklerinde saklar dururum.”

Ömer Lütfi Hocaoğlu'nun, ilim sahibi olabilmenin dışında hiçbir şeye ihtirası yoktur. Osmanlıcaı çok iyi bilmekte, Arapçayı Kur'an dili ile rahatça konuşmaktadır. İslam tarihi, Osmanlı tarihi ve İnkılâp tarihine fevkalade vâkıftır. Atatürk'ün Nutuk isimli üç ciltlik eseri, onun her yıl tekraren okuduğu kitaplar arasındadır. Dostlarının telefon numaralarını ve mektuplaştığı adresleri beynine kaydeden; çocukluğunda annesinden, dayılarından, çevresinden dinlediği ve duyduğu olayları ve kişileri asla unutmayan bir hafızaya sahiptir. İster Alevi ister Sünni, ister İsevi, Bahai, Musevi, isterse ateist olsun, Allah'ın yarattığı her kula ayırım gözetmeksizin aynı saygıyı

gösteren derin ve takdire şayan bir hoşgörüyü sahiptir. Bilmediğini ne yapıp edip öğrenen, bildiğinden ve kendisinde olandan çevresini mutlaka istifade ettiren, okuduğu her duada Atatürk ve silah arkadaşlarının ismini zikredip ruhlarına Fâtiha'yı esirgemeyen, çok sevdiği ve hiç ihmal etmediği dostlarının birer birer hayattan ayrılmalarına yaşlı gözlerle hüzünlenen Ömer Lütfi Hocaoğlu, 90 yaşını geride bırakıp bir pir-i fani kimliğiyle sevenlerinin arasından 18 Ocak 2004 tarihinde ayrıldı. O, Hocaoğlu sülalesinin son aile büyüğü idi.

Kendisi ile sohbet edenleri hayrete düşürecek derecede kuvvetli bir hafızaya sahipti. Beş yaşından sonra vuku bulmuş bütün önemli olayları hatırlaması, anlattığı olayları tarih, yer ve günleriyle birlikte söylemesinden, Sivas'ın belli başlı kaynak kişilerinden biri olduğu anlaşılıyordu. Zira anlattıkları en az yazılı kaynaklar kadar doğru ve sağlamdır. Ben bunun en yakın tanıyıcıyım. 1993 yılındaki Sivas Baro Başkanlığı döneminde, Sivas Barosunun geçmişi ile ilgili yaptığım araştırmalarda kayda değer yazılı döküman bulamamış, Ömer Amca'nın hafızasına başvurmuştum. Kısa bir düşünme evresinden sonra, "Yaz bakalım Orhan Efendi..." demiş ve başlamıştı anlatmaya. Hocaoğlu'nun anlattıklarından istifade ederek hazırladığım "Sivas Adliye Teşkilatı" ile ilgili yazı, geniş biçimde "Hayat Ağacı" dergisinin 7. sayısında yayımlandığı için burada detaylara inmiyorum.

Ömer Lütfi Hocaoğlu, yeni nesil Zaralılarla karşılaştığı zaman, öncelikle "kimlerden" olduğunu sorar, aldığı cevaba göre yedi göbek sülalesini özellikleriyle birlikte tek tek sayardı. Çok geniş kültürü yanında, son derece kibar ve ölçülü davranışlarıyla mütevazı, asil bir "beyefendi" idi. Günümüz meselelerine geniş bir açıdan bakmasını bilen, aydın bir din ve irfan adamı idi. Sivas'ta oturmasına rağmen Zara ile bağını koparmamış, günlük gelişmeleri, doğum ve ölümleri yakinen takip etmiştir. Zara'da yaşayanlar; şahıs, mekân ve çok eski olaylar hakkında bilgi eksikliği ve ihtilafa düştüklerinde "En iyisi bir de Ömer Amca'ya soralım." diyerek ona müracaat ederlerdi.

Ömer Amca'nın hayat hikâyesini böylece özetledikten sonra, isterseniz şimdi de o sağlam hafızasından sayfaları çevirmeye başlayalım. Onun doksan yıllık hayatında Sivas ve çevresindeki geçmiş hayata dair değerli ipuçları saklı...

KIŞ MEVSİMİNDE ZARA-SİVAS YOLCULUĞU İKİ GÜN.

"Günümüzde hususi arabalarla, ya da minibüslerle 45 dakikada gidilen 62 km'lik Zara-Sivas arası yol, 1945'ten önce ve özellikle kış mevsiminde ancak iki günde gidilebiliyordu "diyor Ömer Amca ve devam ediyor anlatmaya. "At arabası büyüklüğünde ve çift katlı kızaklarla sabah

erkenden Zara'dan hareket edildikten sonra, o günün akşamına Hafik ilçesine ancak varılabiliyordu. Yolculuğun yapıldığı kızakta kalın paltolar, battaniyeler ve yorganlara bürünerek kışın haşın soğuşundan ve çat ayazdan zor da olsa korunulmaya çalışılıyordu." 30 km mesafedeki Hafik ilçesine gelindiğinde mevcut hanların birinde yatıp geceyi geçirdikten sonra ertesi sabah erken bir saatte yine aynı kızakla Sivas'a doğru yol alınır, ancak akşam saatlerinde şehre varılabilmemiş.

Kış şartlarının bu denli şedit olduğu dönemlerde yerleşim merkezlerinin, içine kapalı ekonomi uygulamaları yapmaları zorunluuydu. Bir yandan kış boyu yetecek miktarda tenekelere doldurulan et kıymaları, iki üç ay idare edebilecek sayıda kurutulmuş peksimetler ve ezilmiş meyve konsantreleri, diğer yandan yaza kadar ihtiyacı karşılayacak yumurta ve kavurma eriştelere, hıngel, kuskus, cikko, kurutulmuş yufka börekleriyle aileler, kış boyu karın doyurmaya çalışırlardı.

14 GÜNDE AĞRIYA GİDİŞ

Askerlik hizmetine giden memurların yerine sık sık memur vekilliği yapan Ömer Lütfi Hocaoğlu'nun 1938 yılında Ağrı Vilayeti PTT telgraf memurluğuna asaleten ataması yapılır. Zamanında görevine başlamak üzere, Zara'dan Erzurum'a giden bir kamyonun şoför mahallinde yerin alır. Yolculuk başlar. Bir tam günde Suşehri'ne ancak varırlar. İkinci gün Refahiye'ye ulaşırlar, üçüncü günü akşamı Erzurum'a vasil olurlar. Erzurum'da zamanın boşluğundan yararlanarak PTT Başmüdürü Eşref Balum'u ziyaret eder. Bu zat, 1934 yılında kara ve demiryolunu kullanarak, Ankara'ya Atatürk'ü ziyarete giden İran şahı Rıza Pehlevi'yi karşılayanlar arasında olup durumdan bizzat çektiği telgrafla Cumhurbaşkanlığı makamını bilgilendirmiştir. O gece Erzurum'da yatan Ömer Lütfi Hocaoğlu'nun sabahleyin erkenden hamama gideceği tutar. Kurulanmakta iken, hamamın yakınına park etmiş ve kendisini Hasankale'ye götürecek olan kamyonun hareket ettiğini motor sesinden anlar. Durumun vahameti karşısında üzerindeki havlularla kendisini hamamın dışına atar ve bağırıp çağırılmaya başlar. Etraftakilerin de yardımıyla dalgın şoförün kullandığı kamyon durdurulur. Alelacele giyinip kuşanarak kamyonu yetişir ve akşamüzeri Hasankale'ye varırlar. Orada da aksilikler peşini bırakmaz, yolculuk yaptığı kamyonun lastik tekeri parçalanır. İsmarlanan yeni tekerin gelmesi için iki gün Hasankale'de beklerler. Ağrı'ya giden başka bir vasıta da yoktur. Mecburen ismarlanan tekerin gelmesini bekleyecektir. Ve öyle böyle derken karşılaşılan çeşitli sıkıntıları ve engelleri aşı aşı 14.cü gün Ağrı vilayetine varırlar. Ağrı PTT müdürü Münir Bey isminde bir zattır. Erzurum PTT müdürünün çektiği telgrafla, hem kendisi hem personeli Ömer Bey'le yakinen ilgilenirler.

POSTA TRENİ

Gemerek bucağı PTT Müdürlüğüne atanan Ömer Lütfi Hocaoğlu, 10 km uzaklıkta göçmenler için kurulmuş olan Yeniçubuk köyündeki tren garına gelen posta treninden alınacak evrak, mektup ve kolilerin Gemerek'e taşınma işini, Yeniçubuk' ta oturup da atları olan kimselere ücret karşılığı ve de ihale ile verirdi. Posta trenlerinden biri gece yarısı, diğeri ikindiye doğru Yeniçubuk'a gelmektedir. Taşıyıcıların, taşıma işini birleştirerek bir defada Gemerek'e getirmeye ilişkin taleplerini PTT müdürü Ömer Bey kesinlikle ve riskli olur düşüncesiyle kabul etmemektedir. Gece de olsa uykusunu böler, o saatte gelen postayı eksiksiz teslim alır. 1945 yılı öncesi Gemerek PTT'si üç çalışandan ibarettir. Biri müdür, ikincisi hat bakıcısı, üçüncüsü dağıtıcı. Dağıtıcı, PTT'ye gelen mektup ve emanetleri, Gemerek ve bağlı 28 köydeki sahiplerine teslim etmekle görevli kişidir. Ayrıca, Milli Piyango İdaresi'nin biletlerini satma görevi de PTT'nindir. Müdür Ömer Bey, gelen biletleri büyük ve ağır para kasasında saklar, PTT'ye gelerek bilet almak isteyenlere, kasayı açarak bilet satardı. O zaman bilet bayileri yoktu. Ömer Bey ayrıca maniple ve pusuladan ibaret iki cihazdan meydana gelmiş Mors alfabesiyle gelen telgrafları almak, gidenleri de yazmakla görevlidir. Mors alfabesini bilen kimse olmadığı için yıllık izine bir türlü ayrılamazmış. Aksi halde PTT'de hizmet anında dururmuş.

MANISA'DA FÖTR ŞAPKA GİYMEK

Ömer Lütfi Hocaoğlu, camilerde hutbe okurken, vaaz verirken kravatlı, günlük traşlı, ütülü takım elbiseli halini muhafaza ederdi. Sair zamanlarda ise fötr şapkasını başından hiç eksik etmezdi. Cumhuriyetin erdemini, Atatürk'ün büyüklüğünü her yerde, her fırsatta anlatmıştır. Bu nedenlerle de fanatik dinci kesimin tepkisini çekmiştir. Sakalsızlığından dolayı "Sünnetsiz Hoca", eline kitap almadan irticalen konuştuğu için de "Kitapsız Hoca" gibi cehalet kusanların çirkin ve yakışsız hitaplarına maruz kalmışsa da, kararlılığından hiç taviz vermediği için vali, savcı, hâkim ve üst düzey bürokratlarla aydın kesimce her zaman, her yerde anılan, saygı gösterilen kişi olma özelliğini korumuş, bundan da büyük mutluluk duymuştur.

Temmuz 1977'de yaş haddinden emekli olan Ömer Lütfi Hocaoğlu, eşiyle birlikte uzun bir Batı Anadolu seyahatine çıkarlar. Bu arada da Manisa'da eşinin halasına konuk olurlar. O tarihteki Manisa müftüsü ise, bir süre önce Sivas müftüsü iken Manisa'ya tayin olan Divriğili Selahattin Hoca'dır. Onun ziyaretine gider, sarmaş dolaş olurlar. Manisa müftüsü Ömer Bey'e merkezi yayın sistemini burada da kurduğunu söyleyip cuma günü ilk vaazı kendisinin vermesini teklif eder. Teklif memnuniyetle kabul edilir ve o gün açılış vaazı Ömer Bey tarafından yerine getirilir. Verilen vaaz çok beğenilir. Orada bulunan gençler, kendisinden randevu talep ederek bilgisinden yararlanmayı arzu ettiklerini belirtirler. Camiden çıkarken Ömer Bey'in fötr şapka giydiğini gören aynı grup, "fötr şapka giyen hocayla konuşmayı uygun görmedikleri" gerekçesiyle, aldıkları randevuyu iptal ettirirler.

İSTANBUL'DAKİ MOLLA

1978 yaz mevsiminde eşiyle birlikte bir süre kalacakları İstanbul'a giderler. Bu ara emekli maaşını almak için Emekli Sandığı Bölge Müdürlüğüne uğrar. Müdür yardımcısı olan bayanın yanına kapıyı tıkladıp fötr şapkasını da eline alarak girer. Müdür yardımcısı bayan, Ömer Lütfi Hocaoğlu'ndan oturmasını rica ederek elindeki evrakları alıp inceler. Sicil dosyasının içinde "Ömer Hoca'mıza saygılar" cümlesini ihtiva eden bir not görür. Bayan müdür yardımcısı, odasında başında sarığa benzer başlık, yüzünde bir karış sakal, sırtında da uzun cüppemsi bir kıyafet olan diğer kişiye dönerek, "Bak bu bey de hoca imiş, gelen notta öyle yazıyor." der. Adam, Ömer Lütfi Bey'i iyice bir süzdükten sonra müdür yardımcısına hitaben, "Hayır, o hoca olamaz, başında sarığı, yüzünde sakalı olmalıydı. Kravatlı ve fötr şapkalı üstelik." diye itiraz eder. Bunun üzerine Ömer Lütfi Bey, yanındaki adama dönerek, Arapça okuduğu bir hadisin tercümesini anlatır. "Bu hadiste der ki, 'Bizim kimsenin baş ve sırtındaki kılık ve kıyafeti ile bir değerlendirmemiz olamaz. Zira biz kişilerin giyimlerine değil kalplerine bakarız.', bu hadise itirazın var mı?" der. Ömer Lütfi sözüne devamla, Atatürk tarafından kılık kıyafet kanununda değişiklik yapıldığını, buna herkesin uyduğunu, adamın bu haliyle kanuna aykırı davranarak devamlı suçlu vaziyette dolaştığını, bunun da dinimizde mubah olmadığını belirtmesi üzerine, molla kılıklı adam alelacele cevap da veremedi odayı terk etmek zorunda kalır.

PAPAZ TOROS ÇALGICIYAN

Orta boylu, siyah sakallı, fötr şapkalı, bastonlu devlet memuru gibi koyu takım elbise giyen sevimli bir Ermeni papazıydı Toros Çalgıcıyan. Kayseri'de ikamet ederdi. Gemerek'te, az denilebilecek sayıda kalmış Ermeni cemaatine karoza (vaaz) verir, onların dini ihtiyaçlarını gidermeye, bir şeyler öğretmeye çalışırdı. Toros Çalgıcıyan, Gemerek'e her gelişinde PTT'ye de uğrar, Ömer Lütfi ile dini ve siyasi konularda saatler süren ilginç sohbetler yaparlardı. Aralarındaki dostluk öylesine pekişmişti ki, tokalaşıp kenetlenen ellerini, ayrılırken uzun süre bırakmak istemezlerdi. Ömer Lütfi, Gemerek'ten Sivas'a tayin olduktan sonra da, Toros Çalgıcıyan bu kez de Kayseri'den Sivas'a gelir, mutat ziyaretini yapar, bazen de bir gece kalır dönerdi. Bir tarafta Sünni İslam Hanefi mezhebinin hocası Ömer Lütfi, diğer tarafta Hıristiyanlığın Anadolu'daki Gregorian mezhebinin liderlerinden Papaz Toros Çalgıcıyan Efendi isminde hoşgörülü gerçek bir dost... Toros Çalgıcıyan'ın vefatına kadar süren, aynı muhabbet ve canlılıkla devam eden, gıpta edilecek bir dostluk...

ZARA ŞEHİTLİK ABİDESİ

1986 yılı temmuz ayında 7.Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in yaz dönemi çalışmalarını Sivas'ta geçireceği ve bir hafta kalacağı Vilayet' e bildirilmiştir. Bu ara Cumhurbaşkanı Kenan Evren, zamanın valisi Lütfi Tuncel'i telefonla arayarak, "Zara'daki alayda teğmenlik yaptığını, o yıllarda Zara'da Şehitlik Abidesi'nin olduğunu, bu anıtın halen yerinde olup olmadığını" sorar. Vali yerinde durduğunu belirtir ama emin olmak için Zara Belediye Başkanı Aydın Kurt'a konuyu anlattığında, olumsuz cevap alır. Telaşa kapılan Vali, "Aman başkan, ne yap yap bu abideyi eski şekline uygun olarak yeniden yaptır, ben sana vilayet bütçesinden yardım ederim." der. Belediye Başkanı söz verir. Abide eski şekline uygun biçimde Cumhurbaşkanı gelmeden tamamlanır. Ancak önemli bir sorun vardır: Savaş olmamış Zara'da bu şehitliğin varlık sebebi hakkında tarihi bilgileri edinmek. Çok araştırma yapılır, yazılı kaynak bulunamaz. Zara'da ikamet eden yaşlılardan da doyurucu cevaplar alınamaz. Neticede, komisyonun aklına Ömer Lütfi Hoccoğlu gelir. Durum Vali Bey'e bildirilir. Vali Bey, zaten Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı mütevelli heyet üyesi olan Ömer Lütfi Bey'i vilayete davet ederek durum kendisine anlatılır. Hoccoğlu'nun o her zamanki pırıl pırıl zekâsından fıskıran cümleler aynen şöyledir: "Birinci Dünya Savaşı'nda Doğu Cephesi'nde savaşan askerlerden yaralı olanları, at arabaları ile Zara'daki 20 yataklı revir seviyesindeki sağlık tesisine getirirler. Burada yatanlardan şifa bulup taburcu olanlar yeniden cepheye gönderilir, sakat kalıp savaşamayacak durumda olanlar ise ikametgâhlarına sevk edilir, kurtulamayıp vefat edenler ise "şehit" addedildiği için tahsis edilen bu yere defnedilirmiş. Böylece şehit olanların da giderek artması ile defnedildikleri bu yer "şehitlik" haline getirilir ve bir abide inşa etme gereği hâsıl olur. İşte bu abidenin evveliyatı budur." Vali Tuncel, aldığı bu bilgiden memnun ve aldığı cevabın gerçeğe uygun ve sağlamlığından emin olarak, özetini şehitlik abidesine yazdırır. Cumhurbaşkanı Kenan Evren Sivas'a geldiğinde Zara'ya uğrayarak Şehitliği ziyaret eder, Ömer Lütfi'den alınan bilgiler aktarılır.

ZARA'NIN BELEDİYE BAŞKANLARI

1984 yılı Mart mahalli seçimlerinde Zara Belediye Başkanlığına seçilen Aydın Kurt, Zara'da kimlerin, hangi tarihlerde ne kadar süre ile belediye başkanlığı yaptığına dair Ömer Lütfi Hoccoğlu'nun bilgisine müracaat etmiştir. O da kendi dönemine kadar gelen belediye başkanlarını tarih sırasına göre şöyle sıralamıştır:1) Ahmet Ağa 20sene görev yapmıştır. 2) Ahmet Ağa'nın vefatı sebebiyle yerine Lütfullahoğulları'ndan Rıza Çekem'in anneden dedesi olan Abdurrahman Ağa. 1903 yılına kadar görev yapmıştır. 3) Ali Efendi. 1903–1918 yılları arasında 15 yıl görev yapmıştır. 4) Recep Efendi 1918–1920. Sivaslı emekli yüzbaşı olup Zara'da ikamet etmiştir. 5) Müftü zade Hakkı Efendi. 1920–1922. Memduh Turhan'ın babası olup Haziran 1922'de vefat etmiştir. 6) Turan Özturan Ağa. 1922–1925. 7)Hacı Bekir Ağazade Nail Efendi. 1925–1933. Mahir Bey'in büyük kardeşi Enver Efendi'nin oğludur. Ölümü Haziran 1933. Hacı Sabit Özcan. 1933–1934 Ekim ayı sonuna kadar. Zara'ya yerleşmiş olan Darendelilerden Şefik Özcan'ın babasıdır. 9) Hacı Sabit Özcan. 1934–1936. Seçilerek reisliği devam eder. 10) Mehmet Gökyokuş. 1936 sonundan–1939 Ekim ayı sonuna kadar.

Gökyokuşzade Hamdi Efendi'nin oğludur. Vekaleten. 11) Faik Özturan. 1939–1943. Seçimle göreve gelir. 12) Müftü zade Memduh Turhan. 1943–1946. 13) Faik Özturan. 1946 yılında tekrar seçiliyor.

ATATÜRK'ÜN ZARA'DAN GEÇİŞİ VE BİR GECE İKAMETİ

Cumhuriyetin ilanı henüz bir yılını doldurmamıştır. 1924 yılı Eylül ayında, yanında eşi Latife Hanım olduğu halde, Zara-Suşehri-Refahiye güzergâhından Erzurum'a gitmekte olan Atatürk, Zara'dan geçerken Belediye Başkanı Turan Özturan, Kaymakam ve hükümet ileri gelenleri tarafından karşılanır. Ömer Lütfi Bey'in büyük dayısı ve Zara Müftüsü olan Hafız Mahmut Efendi de Atatürk'ü karşılayanlar arasındadır. Müftü ile yaptığı bir konuşma ve aldığı cevaplardan memnun kalan Atatürk, eşi Latife Hanıma dönerek, "Aradığımız hocayı bulduk, gerekli soruları sorabilir, bilgiler alabilirsiniz; ben de "Musul" üzerine yapılan müzakereleri ve gelecek olan şifreleri inceleyeceğim. Burada bir gün kalalım." der. Eskiden iki katlı iken, sonradan yıkılıp yerine tek katlı ortaokul binası yapılan ilkokulun ikinci katı hazırlanır. Latife Hanım sabah ezanına kadar dini konular hakkında muhtelif sorular sorar, doyurucu cevaplar almaktan mutlu olur. Müftü, sabah ezanı okunurken Atatürk ve Latife Hanım'a tahsis edilen okuldan ayrılır. Bir süre sonra Erzurum'dan dönen Atatürk ve beraberindekileri hükümetin önünde heyecanla nasıl karşıladıklarını Ömer Lütfi Hocaoğlu şöyle anlatıyor. "Öğretmenlerimizle birlikte Atatürk'ü beklerken, "Nasılısınız?" diye sorarsa ne cevap vereceğimizi talimlemiştik. Kafile uzaktan gözüksü, şapka kanunu çıkmadığı için Atatürk'ün başında kalpak, bizlerin başında da fes vardı. Yanımızdan geçerken sağ elimizi alnımızın üzerine koyarak selama durduk. O "Nasılısınız çocuklar?" diye sordu, biz de hep birlikte "Sağ ol!" diye cevap verdik. Sonra, kaymakamla ve Kâmil (Turhan) Efendi ile uzun uzun konuştu. Onlara bazı talimatlar verdiği belli oluyordu. Sonra kalmak için zamanlarının bulunmadığını belirterek, maiyetiyle birlikte otomobillerine binip Zara'dan ayrıldılar. O günü ve heyecanı hiç unutamıyorum."

Ömer Lütfi Hocaoğlu gerek kendisine ait, gerekse müderris olan dede ve dayılarına ait 117 adet, bir kısmı el yazma eseri, kitabı Sivas Cumhuriyet Üniversitesi ilgili bölümlerine bağışlaması için oğlu Sacit Taki Hocaoğlu'na tembihatta bulunmuş, o da bu görevi huzur-ı kalple yerine getirmiştir. Mevlana'dan Ömer Nasuhi Bilmen' e kadar birçok değerli kişi, yazar ve ilim adamına ait bu eserler, bugün Cumhuriyet Üniversitesi Kütüphanesi'nde ilgililerin istifadesine sunulmuştur.

Yaşadığı süre içinde hiç kimseyi kırıp incitmeyen, tevazuu ve yumuşak kalpliliği ile herkesin sevgi ve saygısını kazanan, rahatlatan iç açıcı ve belletici konuşmalarıyla gönüllere taht kuran, beyefendi kişiliği ile ünlenen örnek insan, Ömer Lütfi Hocaoğlu...

ÖMER HOCAOĞLU

Administrator tarafından yazıldı.

Ruhun şâd, mekânın cennet olsun...

Babasının hatıralarından, yazı resim ve belgelerinden yararlanmamı sağlayan yakın arkadaşım Sacit Taki Hocaoğlu'na teşekkür ederim.

Orhan Sağlamer